

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 5
	ขอบเขตของการวิจัย..... 5
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 11
	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 14
	ความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์..... 14
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์..... 15
	แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา..... 16
	แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ..... 18
	สมรรถนะของครูผู้ช่วย..... 25
	สมรรถนะและตัวบ่งชี้ในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย..... 47
	หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม..... 50
	การประเมินความต้องการจำเป็น..... 51
	แนวคิดวิธีการจัดเรียงลำดับของความต้องการจำเป็นแบบ Modified Priority Need Index..... 52
	แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา..... 53
	กระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย..... 58
	วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 64
	การประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย..... 76
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....88
	ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับสมรรถนะ ความต้องการจำเป็นและกระบวนการบริหาร เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย88
	ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของ ครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....97
	ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....101
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....111
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะ ความต้องการจำเป็นและกระบวนการ บริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย.....112
	ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของ ครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....127
	ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้และการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....155
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....164
	สรุปผลการวิจัย.....164
	อภิปรายผล166
	ข้อเสนอแนะ.....171

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	173
ภาคผนวก.....	182
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และหนังสือ เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	183
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	190
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียน 30 โรงเรียน ในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ทดลองหา คุณภาพเครื่องมือกับ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และครูผู้ช่วย และหนังสือ ขอทดลองใช้เครื่องมือ, รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา 58 โรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และหนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	218
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) 15 ท่าน แบบสัมภาษณ์ และหนังสือขอสัมภาษณ์.....	225
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ และหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ตรวจคู่มือ.....	233
ภาคผนวก ฉ รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	236
ภาคผนวก ช คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงาน ของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	250
ภาคผนวก ซ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของ ครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	290

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ).....	182
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของครูผู้ช่วย.....	292
ภาคผนวก ญ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยและ ประเมินความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ และหนังสือ ขอความอนุเคราะห์.....	294
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	302

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 ตารางประกอบการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องคุณลักษณะของรูปแบบตามแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ.....54
- 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะที่ควรจะเป็น ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง และดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และครูผู้ช่วย ในภาพรวม.....113
- 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะที่ควรจะเป็น ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง และดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และครูผู้ช่วย ด้านการจัดการเรียนรู้.....114
- 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะที่ควรจะเป็น ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง และดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และครูผู้ช่วย ด้านการพัฒนาผู้เรียน.....115
- 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะที่ควรจะเป็น ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง และดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และครูผู้ช่วย ด้านการพัฒนาวิชาการ.....116

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะที่ควรจะเป็น ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง และดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะ การปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และครูผู้ช่วย ด้านการพัฒนาสถานศึกษา.....117
- 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะที่ควรจะเป็น ระดับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง และดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะ การปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และครูผู้ช่วย ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน.....118
- 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่ของความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในภาพรวม.....120
- 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของความคิดเห็นของอำนวยการ โรงเรียน เกี่ยวกับกระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของ ครูผู้ช่วย ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนงาน (Coaching) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในภาพรวม.....122
- 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของความคิดเห็นของอำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการ จัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 39 โดยวิธีการสอนงาน (Coaching) ด้านการวางแผน.....123
- 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของความคิดเห็นของอำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของ ครูผู้ช่วยด้านการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนงาน (Coaching) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการจัดองค์กร.....124

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยด้านการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนงาน (Coaching) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการนำการปฏิบัติ.....	125
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการควบคุม.....	126
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	134
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในภาพรวม.....	153
16	ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการร่วมทดลองเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	156
17	ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และผลคะแนนในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในระหว่างการทดลอง.....	157
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย.....	158

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
การบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....160

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
2 เปรียบเทียบทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แบบ 3-legged และ Octopus.....	16
3 แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ แบบทฤษฎี 3 วงกลม.....	18
4 สมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ.....	19
5 ภาพภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model).....	22
6 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	39
7 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู.....	56
8 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ.....	57
9 กระบวนการบริหารจัดการซึ่งประกอบด้วยหน้าที่สัมพันธ์กัน 4 ประการ.....	64
10 กระบวนการฝึกอบรม.....	65
11 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	69
12 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	106
13 ร่างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	128
14 รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	141